

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dodaje się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pettow w jednoszpaltowy na I koi. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów oddzielnie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po poł. Rekwizytów nadestanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Pana Maryi Nr. 38. - Telefon Nr. 50.

Nowa placówka.

Ruch w rozszerzaniu się, który ogarnął ziemie polskie, musiał się siłą rzeczy odbić i na naszym mieście.

W Czestochowie powstał szereg stowarzyszeń, mających na celu pielegnowanie interesów zawodowych i ich obronę.

Do długiego szeregu przybywa świeżo zalegalizowane Stowarzyszenie Właścicieli nieruchomości chrześcijan m. Czestochowy.

Niejednokrotnie wskazywaliśmy w naszym „Gościu” na nagłą wprost potrzebę stworzenia tego rodzaju instytucji, która by ujęła w swe ręce interesy polskiego ogółu właścicieli nieruchomości; wskazywaliśmy też na to, że powinna ona obok tego odznaczać się szerokim poczuciem obywatelskości, której brak dotkliwie dawał się u nas odczuwać.

Powstające Stowarzyszenie ma wiele do zdziałania.

Musi ono przedsięwziąć usiłowania zmierzające do ugruntowania zachwianej przez wojnę pozycji właścicieli nieruchomości, musi ono wystąpić do walki z żydami wykupującymi, obecnie domy i przeciwdziałać temu groźnemu dla miast naszych zjawisku. Musi starać się o doprowadzenie do możliwej harmonii pomiędzy lokatorami i właścicielami domów.

Powinno ono też przez umiejętny system postępowania zapobiegać zbytniemu obciążaniu nieruchomości, zbyt pospieszemu wystawianiu domów na subhastację. Jednym słowem winno roztoczyć czujną opiekę nad interesami ewych członków, aby w ten sposób wzmacniać potęgę i liczebność polskiego elementu miejskiego.

Stow. Właso. nieruch. chrz. odegra wybitną rolę w życiu zewnętrznym naszego miasta, zwłaszcza teraz gdy wступujemy w okres samorządu.

Mając przed oczyma doskonale rozwinięte Stow. właso. nieruch. w innych miastach np. w Warszawie, Lublinie, Stowarzyszenie w naszym mieście nie będnie błędziło po omacku, lecz, posiłkując się doświadczeniem starszych siostrzy, oparte na dobrej woli i chęci, ożywione duchem obywatelskim, kierowane przez ludzi sprężystych i energicznych będzie działało suis et sibi.

Rozłam w Galicji.

Krakowski „Kur. Codz.” pod datą 3 b. m. pisze między innymi:

W dniu wczorajszym zgłosił miastowicie w czasie obrad polskiego Koła sejmowego członek Izby panów Dzdzisław hr. Tarnowski w imieniu grupy konserwatystów, krakowskich deklarację polityczną, która, przeważając większość zgromadzenia, a więc przedstawicieli stronnictwa ludowego, narodowej demokracji, p partji socjalistycznej, centrum (Gieński), polskiej demokracji, grupy Stapińskiego i par-

tji post. demokracji (Sliwiński) uznali za prowokację, poczem posłowie ludowi, narodowo-demokratyczni i posłowie Zjedn. Narodowego stwierdzili iż t. zw. Naczelny komitet narodowy, w składzie którego pozostali już tylko przedstawiciele 2 ch grup politycznych (t. j. demokratów i konserwatystów) nie istnieje, prawa rozporządzania funduszami ogólnonarodowymi nie posiada, a jego dalsza działalność jest wogóle samowolną.

W odpowiedzi na deklarację konserwatystów krakowskich przedstawicieli polskiego stronnictwa ludowego Witos wypowiedział protest wyrażony do konserwatystów krakowskich kończąc go w te słowa:

„Nasza nadzieja, że zdołamy dojść z wami do porozumienia, upadła. Dziś staualiśmy u kresu naszej cierpliwości. Panowie, wy nie stanowicie Polski. Nasze drogi rozeszły się dzisiaj i już się nie zjedzą.”

Rozłam więc w łonie polskich stronnictw politycznych jest rzeczą dokonaną i stwierdzoną.

WOJNA.

Gwałtowne walki nad Soczą.

Największy

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 6 września:

Wschodni plac boju.

W obrębie wojsk austro-węgierskich nie było ważniejszych wydarzeń.

Włoski teren walk:

19 dzień 11 bitwy nad Soczą pełen był ciężkich, krwawych walk.

Pod Madoni nasze wojska, ruszyszy przeciw atakowi włoskiemu w głębokich szeregach, powstrzymały go. Cztery dalsze ataki odparto.

Monte San Gabriele stol od wczoraj rano znowu w ognisku zmagania, wzmożonych do najwyższej gwałtowności.

Nieprzyjaciel szturmując ciągle szczyt skaty, który dostawał się w jego ręce, aby go znowu odzyskała nasza świetna piechota. Walka prowadzona po obu stronach z największą zaciętością, trwa dotąd z nieustającą siłą.

Pod Gorycją włosi podjęli kilka daremnych natarć. Przedsięwzięcie naszych wojsk pod Selo i Niedezza, podjęte celem poprawienia pozycji, wywiązało na całej wyżynie Karsu gwałtowne starcia. Wszystkie ataki przeciwnika zalamaly się, dzięki wytrwałej podstawie naszych wypróbowanych obrońców Karsu. 100 oficerów włoskich i przeszło 4000 żołnierzy wpadło w nasze ręce. Liczba wziętych od początku bitwy jeńców wynosi około 15.000 żołnierzy.

Tryest był znowu dwukrotnie atakowany przez lotników nieprzyjacielskich.

Balkański teren walk:

Nie nowego.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-porucznik.

Ewakuacja Petersburga.

STOKHOLM, 6 | 9. Ewakuacja Petersburga, która początkowo miała na widoku cele wyłącznie gospodarcze, przekształciła się, pod wpływem upadku Rygi i posuwania się wojsk niemieckich, na paniczną ucieczkę.

Wszystkie urzędy czynią gorączkowe przygotowania do wyjazdu.

Tak jak się to działo w r. 1915 w Warszawie, wszystkie fabryki otrzymały polecenie przeniesienia się w głąb Rosji.

To ostatnie rozporządzenie wywołuje stanowczy opór robotników. Dostało już na tem tle do poważnych rozruchów.

Chaos w sferach kierowniczych przybiera rozmiary zastraszające; upadek gabinetu jest kwestją niemal pewną.

Aresztowanie

wielkich ksiąząt.

PETERSBURG, 6 | 9. Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficz.

Dzienniki dowiadują się, że w związku z wykręciem spryszczenia przeciwrewolucyjnego w Moskwie, rząd tymczasowy uwięził u w ich własnych mieszkaniach wielkich ksiąząt Michła Aleksandrowicza i Pawła Aleksandrowicza.

Rumunja - mocarstwo centralne.

BERLIN, 6 | 9. Z Bukaresztu donoszą do pism berlińskich, że konserwatysta rumunski, prof. Konstantyn Stere, założył tam nowy dziennik p. n. „Lumina” (Światło), który ma propagować polityczne i ekonomiczne przyłączenie się Rumunji do państw centralnych, z którymi — jak pisze w artykule wstępnym — łączy Rumunję wszystkie interesy materialne i moralne.

„Rosji grozi los Chin w Europie”.

„Rosji grozi los Chin w Europie”: Oświadczenie to wyszło z ust słynnego socjalisty rosyjskiego Plechanowa, który w ostatnim swym przemówieniu moskiewskim w zdaniach tych odpowiedział na interwencję stronników, pytających, czy ponowna ofensywa rosyjska jest absolutną koniecznością. Plechanow wyszedł ze stanowiska, iż Rosja bez wznowienia ofensywy przeżalaby w Europie poprostu odgrywać rolę mocarstwa i że szaby do znaczenia państwa drugorzędnego. Rosja bowiem bez armji, wielkiego przemysłu, handlu i dobrze zorganizowanego rolnictwa, oraz doświadczonej dyplomacji w Europie nioby nie znaczyła. Dlatego ofensywa jest dla niej konieczną bez względu na jej ostateczny wynik.

Chwila bieżąca.

— Donoszą tu z Paryża, że wdowa po Almercydzie złożyła wladom śledczym skargę na zbrojną Bernarda, zarzucając mu zamordowanie jej męża.

— Jak donoszą z Waszyngtonu, prezydent Wilson mianował b. prezydenta Stanów Zjednoczonych, Willa-

ma Tafta, generał majorem i przyłączył go do służby amerykańskiego Czerwonego Krzyża.

— „Morning Post” donosi z Kairu, że naczelne dowództwo wojsk angielskich ogłosiło Egipt za będący w stanie oblężenia.

— Konferencja sztokholmska odłożona będzie co najmniej na dwa miesiące.

— Robotnicy fabryki „Siemens et Halske” w Petersburgu, postanowili nie poddawać się rozkazowi rządu co do opuszczenia Petersburga i wszelkimi środkami sprzeciwić się wywiezieniu maszyn.

Rzeczoznawca wojskowy dziennika londyńskiego „Daily Mail” zwraca uwagę na ostatnie niespodziewane zarządzenia naczelnej komendy rosyjskiej na ryskim odcinku boju. Wszelkie dane przemawiają bowiem za tem, że Kornilow zdecydował się na przegrupowanie sił wojskowych pod Rygą, oraz do częściowego cofnięcia tamtejszego frontu bojowego. Korespondent gazety angielskiej zastanawia się nad faktem tym, który nazywa ze swej strony zagadkowym i którego znaczenia nie jest w możności dotychczas w należyty sposób określić. W każdym jednak razie chodzi tu o tajemnicze jakieś plany.

Co słychać nowego?

Raj żywnościowy.

Okolice Temezwaru na Węgrzech jest prawdziwym rajem aprowizacyjnym, obowiązują tam tylko karty na naftę i cukier, zresztą i te artykuły można z łatwością dostać po umiarkowanych cenach. W Temezwarze i innych miastach okolicznych w kawiarniach i restauracjach wojsni zupełnie się nie odczuwa, białe pieczywo i ciasta sprzedają tam, jak za czasów przedwojennych. Mięso jest bardzo tanie, niestrudno również o zapasy pszenicy, żyta oraz wszelkiego rodzaju mąki. Kilogram masła kosztuje najwyżej 6 koron.

Kozacy panami Rosji.

Z Kopenhagi donoszą: Jak się do wiaduje „Politiken” ze stolicy Rosji, kozacy są dziś panami całej Rosji, ale jednocześnie jej nadzieją i ratunkiem. Sam Kornilow jest generałem kozackim. W rękę kozaków znajduje się obecnie władza w kraju, który bez kozaków byłby militarnie zupełnie bezsilny. Jedynie kozacy przedstawiają żywioł wojskowy dobrze zorganizowany, z dyscypliną surową i tradycjami militarnymi.

Ku czci dzielnych ułanów.

Warszawianin p. Z. Kotarski, pragnący przyczynić się do uczczenia czynów ułanów polskich pod Krowcowami, wpłacił do petersburskiego oddziału Banku Handlowego w Warszawie: a) 1000 rubli na ogłoszenie konkursu na pracę w języku polskim, opisującą historję ułanów polskich ze szczególnym uwzględnieniem ataków, o których jest mowa w komunikacie urzędowym z 1000 rubli dla ogłoszenia podobnej na obraz, przedstawiający szarżę ułanów.

Oliarodawca wyraził życzenie, aby do jury należał jeden oficer i dwóch żołnierzy, których pułk wskaze—do pierwszego konkursu warszawskie Towarzystwo Naukowe, do drugiego

zaś Towarzystwo zachęty sztuk w Warszawie, w osobie wybranych przez te instytucje dwóch przedstawicieli.

Nagrody zostaną podzielone na 3 części: 500, 300 i 200 rubli. Termin oznaczy sąd konkursowy, lecz w każdym razie nie może być ustanowiony wcześniej, niż w rok po ukończeniu wojny.

Legiony polskie w Przemyslu

Pisma krakowskie doneszą pod datą 8 b. m.

Już od wtorku wieczera zaczęły przybywać do miasta osobne pociągi z wojskiem polskim, które stopniowo rozmieszczono w Medyce, Siedliskach, Pikulinie i Zurawicy. W Radymnie umieszczono artylerię, zaś do Przemysła przybyło dowództwo legionów (szkoła im. Konarskiego żeńska) i trzeci pułk piech. (ul. Mickiewicza).

Ogółem przyszły pułki od 1—6, jeden pułk artylerji ułanów i wszystkie zakłady.

Dowództwo brygady spoczywa na razie w rękach pułkownika Zielińskiego i kap. Stachewicza.

W dalszym ciągu przybywać będą jeszcze inne oddziały legionowe.

KRONIKA.

Uroczystości na Jasnej Górze.

Jak już pisaliśmy, 200-ą rocznicą koronacji cudownego obrazu Najświętszej Marii Panny obchodzoną będzie na Jasnej Górze, pomimo warunków obecnych, nadzwyczajną uroczystości, choć sam obchód odłożony został do czasów normalnych, kiedy u stóp Królowy Korony Polskiej będą się mogły zebrać dziesiątki tysięcy ludu z całej Polski i świata.

Jednakże ludność m. Częstochowy, wieś i miasta okoliczne i wszyscy, komu warunki pozwolą przybyć, znajdą się na Jasnej Górze i uczestniczyć będą w nabożeństwach, które odprawione zostaną w następującym porządku:

Dziś w piątek.

Dziś w piątek o godz. 3 i pół na wielkim kościele O. Paweł odprawi uroczyste nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu.

Dzień 200-lecia.

W sobotę 8 bm. w dzień 200-lecia o godz. 10 i pół rano suma na wielkim kościele z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, a odprawi ją ks. prałat Barcz. W razie dużego napływu ludu wiernego suma będzie odprawiona na szczycie, kazanie okolicznościowe wygłosi o. Paweł.

Na godz. 4-gą po poł. przybyć mają na Jasną Górę nadzwyczaj solenne procesje z udziałem wszystkich parafian kościołów św. Zygmunta i św. Barbary.

O godz. 4 po poł. nieszpory, które odprawi przeor konwentu OO. Paulinów ks. Ireneusz Markiewicz, poczem z kościoła wyruszy procesja na wały i przed szczytem duchowieństwo wraz z ludem odprawia litanie do Najświętszej Marii Panny, a „Te Deum laudamus” zakończy uroczystość.

Pragnąc uszanować należy, że wszyscy, którzy czcilią otaczać Królową Korony Polskiej uczestniczyć będą w uroczystościach, a także wezmą udział w procesjach.

Z okazji 200-letniej koronacji cudownego obrazu.

Bractwo Koronacji Matki Boskiej i arcybractwo różańcowe, urządza w dniu 8 bm. o godz. 9 rano w Kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze,

solenne nabożeństwo z okazji 200-letniej rocznicy koronacji cudownego obrazu.

Na nabożeństwo to zaprasza się wszystkich członków tychże bractw. Delegaci T. R. S.

Delegację Rady Stanu na posiedzeniu Koła sejmowego składają Kaczorowski i Maj oraz wicedyr. dep. pol. Lamieniecki; ponadto przybył St. Lempicki z radnym L. Zielińskim i St. Tarczyńskim. Z centrum narodowego przybył dziekan Alfons Parczewski, dalej prezes Zjednoczenia ludowego J. Sadlak z Krasnostawskiego i delegat Ligi państwowości polskiej prof. politechniki Ponikowski.

Jeszcze o uniwersytet i politechnikę.

Zasadnicze porozumienie co do szkół elementarnych między departamentem oświaty i władzami okupacyjnymi nastąpiło. Chodzi o pewne szczegóły druzgordne. Kończą się obrady w sprawie przekazania szkolnictwa średniego, które zarówno, jak przekazanie uczelni wyższych (uniwersytetu i politechniki) przeszkód nie napotyka. Opracowywane są ustawy przejściowe.

Przed obchodem

Kościuszkowskim.

We czwartek w jednej z sal ratuszowych odbyło się posiedzenie Komitetu obchodu stułetniej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki.

Na posiedzeniu, na które prócz członków komitetu i przewodn. dyr. Hłasko, przybyli też prezes honorowi w osobach ks. kan. M. Fulmana i p. nadburmistrza dr. J. Marczewskiego omawiano szereg spraw, związanych z uroczystym obchodem, który święcić będzie cała Polska.

Aby obchód wypadł pod każdym względem jaknajokazalej postanowiono utworzyć szereg komisji do których zaproszono:

Komisja finansowa.

Do komisji finansowej, mającej atrybucje kasowo-buchalteryjne pp. Fraake, rej. Jęzewskiego i F. D. Wilkowskiego.

Komisja artystyczna.

Do komisji artystycznej—projektowanie i wykonanie rzeczy związanych ze sztuką—zaproszono pp. inż. Mońkowskiego, Mączyńskiego, Chrzastowskiego, Zaremskiego, Rudlickiego, Weintrauba, J. Kona, St. Barylskiego, Cholewickiego, dr. Sachsa, Smugę i Jastrzębskiego.

Komisja odczytowa.

Do komisji odczytowej zaproszono: ks. kan. Fulmana, ks. W. Kneblewskiego, dr. Nowaka, dr. Okusko, pp. J. Dziubę i Kożana.

Kom. redakcyjno-prasowa.

Na członków komisji redakcyjno-prasowej, mającej zredagować odpowiednie odezwy do ludności m. Częstochowy, agitować w prasie itd. postanowiono zaprosić pp. inż. Hłasko, L. Nieprzeckiego, J. Barylskiego, J. Bema, A. Paciorkowskiego, B. Rylskiego, red. J. Stecińskiego i F. D. Wilkowskiego.

Kom. pochodowa.

Komisję pochodową tworzą pp. komend. Brühl, inż. Hłasko i dr. Batawina.

NADESŁANE
Pracownia szkła i obrysy damskich
„EVELINA”
Płotna Nr 6.
po powrocie właścicielki z zagranicy
poleca najnowsze modele.

Kom. gospodarzoza.

W skład kom. gospodarzozej wchodzi pp. Cholewicki, Fel. Dobrucki, F. Ebert, B. Helman, Jarmulowicz, Szmerdt, Sachs i F. D. Wilkoszewski.

Wszystkie komisje mają prawo kooptowania sobie odpowiednich osób.

Dzisiaj otwarcie wystawy.

Częstoch. Tow. Ogrodnicze urządza na półkach doświadczalnych wystawę-pokaz w dniach 7, 8 i 9 września.

Otwarcie wystawy nastąpi dzisiaj o godz. 4 popoł.

Wejście na wystawę oznaczono dla dorosłych 50 fen., dla uczniów i dzieci po 25 fen.

Każdy wchodzący na Wystawę do biletu wejściowego otrzyma bezpłatnie jeden los na loterię. Oprócz tego można oddzielnie nabywać losy po 50 fen.

Na szkole Rzem.-Przem. w Częstochowie.

Na szkole rzemieślniczo-przemysłową złożyli: pp. F. Działach mk. 100, E. Staszek mk. 750, S. Krajewski mk. 5, Cz. Sztabiński mk. 5, W. Nirenberg mk. 4, R. Harsa mk. 1, I. Siewicz mk. 5, W. Krzemieński mk. 5, S. Bartelski mk. 10, W. Jabieński mk. 10, K. Sławiński mk. 5, M. Czerny mk. 8.

Razem mk. 160 fen. 50

Dalsze ofiary przyjmujemy.

Pożegnalny podwieczorek.

W ubiegłą środę grono osób z podróży nauczycielstwa miejscowego, zebrało skromnym podwieczorkiem w cukierni Błaszczyńskiego ka. prefekta kan. Mettlera, który opuściło nasze miasto.

Zebrań właścicieli nieruchomości w Częstochowie.

Jutro w sobotę 8 bm. o g. 3 i pół po poł. w sali Stow. Rzem.-Przem. ul. Panny Marii 9, odbędzie się organizacyjne zebranie Częstochowskiego Stow. Właścicieli Nieruchomości, do którego w myśl paragrafu Ustawy mogą należeć wyłącznie chrześcijanie.

Z gimnazjum żeńskiego T. Buszówny.

8-o klasowe gimnazjum żeńskie T. Buszówny, dawniej Z. Garzdeckiej niniejszym zawiadania wszystkie swe uczennice, że w sobotę dnia 8-go września przybyć maia o godz. 8-oj rano do lokalu szkolnego (Jasnogórska 24) odświętnie ubrane.

Pogadanka dla rzemieślników.

Zarząd Stow. Rzem.-Przemysł. urzędza w dniu 9 bm. o godz. 5 po poł. w lokalu własnym pogadankę ogólnofachową dla majstrów i czeladników cechowych na którą zaprasza za pośrednictwem „Gońca” wszystkich uczestników cechów miejscowych.

Z kursów pedagogicznych.

Począwszy od dnia 10 września Zarząd Kursów przyjmować będzie zgłoszenia w gimn. im. H. Sienkiewicza (Teatralna 19—A) od godz. 4 do 5 po poł.

Zgłoszenia dawnych i nowych słuchaczy przyjmowane są tylko na kurs 2

O handel węglem.

Na zasadzie odpowiedniego rozporządzenia zaopatrywanie ludności pow. częstoch. w węgiel wszelkiego rodzaju skutecznie się wyłącza przez nasz powiat. Ma on wyłączne prawo na dowóz węgla do powiatu. Przedsiębiorcy prywatni są wykluczeni od dowozu węgla.

Przewóz węgla do innych powiatów albo do austriackiego obszaru o-

kupacyjnego jest dopuszczony tylko za zezwoleniem nacz. powiatu. Węgli przeznaczonych na przewóz nie wolno złożyć na skład w pow. częstochowskim.

Węgle złożone na skład uważa się za dowiezłone i będą zasekwestrowane.

Dla drobnego handlu węglami może nacz. powiatu ustanowić ceny maksymalne.

Ostatni występ Lubicz-Sarnowskiej.

Dzisiaj w piątek w teatrze Paryskim ostatni występ sympatycznego zespołu artystów teatrów warszawskich z pełną wdzięku Lubicz-Sarnowską na czele.

Odegraną zostanie komedia w 3 aktach p. t. „Koteczka”—Victoria.

Spodziewać się należy, że wszyscy holdujący pięknu i artyzmowi, pośpieszą na to widowisko.

Wielki koncert Henryka Malcera i Juljusza Thornberga.

Na otwarcie bieżącego sezonu muzycznego oczekuje miasto nasze niezwykła atrakcja artystyczna. Jeden z najznakomitszych pianistów polskich prof. H. Melcer i słynny skrzypek-wirtuoz Juljusz Thornberg, którego koncerty zagranicą wzbudziły ostatnio niebywały entuzjazm, wystąpią wspólnie z jednorazowym koncertem dnia 20 b. m. w sali teatru „Paryskiego” o godz. 7 i pół wiecz. Bilety są już do nabycia w księgarni R. Rolnickiego.

Nowy typ spekulanta.

W ostatnich czasach pojawił się w nadmiernej ilości nowy typ spekulanta.

Jest to spekulant drobny, obracający nieraz kapitałem ledwo 100 markowym—posiadający jednak wiele sprytu i wytrwałości. Najczęściej pośrednik a nieraz i przemysłnik, który tylko jemu wiadomymi drogami umie przedostać towar do Częstochowy.

Ten handel drobny odbywa się wszędzie — w nocy można mu się przyrzec ostrożnie koło dworca warszawsko-wiedeńskiego. Ci, którym udało przedostać się szczęśliwie, sprzedają swój towar na miejscu. Drobni pośrednicy odstupiają go znowu znajomym.

Nazywa to się okazją wyjątkową — kupuje się z takiej okazji zawsze z wdzięcznością.

Ten nowy proceder rozszerzył się do niebywałych granic. W co drugim domu jest jakaś fabryczka, jakiś handelek.

Spekulacja, która dotychczas była dostępna dla potentatów finansowych, zdemokratyzowała się i weszła w masę.

Albowiem spekulacja jest bronią przeciw spekulacji. Człowiek, który ma dawać się ona nazbyt we znaki, zaczyna sam spekulować.

Staje się już pewnikiem, że jeśli nie zostanie rozszerzoną w najbliższym czasie działalność sklepów miejskich nie damy sobie rady z coraz szerszą falą wyzysku.

Z teatru.**„Walka Motyli” — H. Sudermana.**

Jeszcze jedna historia Kopciuszka i dwóch siostr, jeszcze raz prawda i cnota zwycięża, a publiczność z łaską rozczulenia bije brawo artystom.

A wszystko to w sosie a la Suderman. Ale wielcy znawcy dusz ludzkich w rodzaju autora „Ojozyzny” wiedzą co się podoba publicz-

ności, umieją przemówić do jej serc i sprawiają, że słucha się sztuk ich z zajęciem, z wyraźną sympatią dla dwojga, naturalnie szlachetnych, kohejących dusz.

Wreszcie nieco dulszoczyzny, moc sentymentu i parę momentów w rodzaju wybuchu szczerości matki w akcie ostatnim.

I oto cała sztuka.

Główną rolę Rózi grała p. St. Lubicz-Sarnowska. Dość powiedzieć, że rola ta jest jakby stworzona dla obdarzonej niezmiernym wdziękiem artystki i dokłada jeszcze jeden listek do wawrzynu jej sławy.

Dobry typ eleganckiego komiwojajera stworzył p. Sarnecki, a postać starego Winkelmana, w wykonaniu p. Ryszkowskiego drgała prawdą żywciowa.

Reszta artystów dopełniała całości, przyczyniając się dobrą grą do powodzenia sztuki. A. P.

Niedzielnny koncert.

W niedzielę 9 bm. w sali Straży odbędzie się koncert utalentowanej 14 letniej pianistki p. Anny Dickstein, uczennicy p. I. Przytyckiego, profesora średniego kursu warszawskiego konserwatorium, pochlebnie znanego w Warszawie pedagoga. P. Anna Dicksteinówna odegra koncert d—mol Mozarta—złożony z 3 części, będący prawdziwym arcydziełem stylu Mozartowskiego. Z polecenia prof. Przytyckiego próby z koncertu Mozarta odbywają się pod kierunkiem prof. L. Wawrzynowicza, zaś partję drugiego fortepianu odegra uczeń tegoż p. H. Buczyński.

W koncercie przyjmą udział zaproszone sily artystyczne. Szczegóły będą wkrótce podane. Bilety już są do nabycia w cukierni p. Jackowskiego.

Żołędź jako środek spożywczy.

Agitacja rozwinięta mianowicie w Niemczech południowych za zużytkowaniem żołędzi w gospodarstwie domowym doprowadziła, jak się zdaje, do wynalezienia sposobu, za pomocą którego można ją pozbawić drętkiego smaku, pozem jest przydatna na pokarm dla ludzi, zwłaszcza, że posiada prawie te same składniki pożywne co rośliny strączkowe, a smakiem przypomina kasztany jadalne.

Przepis jest następujący: świeże zebrane lub przechowane żołędzie pławi się w wodzie celem odłączenia pustych lub zepsutych owoców pływających na powierzchni. Drowe moczy się 12 godzin w wodzie słonej, następnie gotuje półtorej godziny, obiera zaraz z łupinek, płucze i kraje na 4—5 plasterków. Tak przygotowane żołędzie służą do przyrządzenia kawy, zupy, kotletów, ciast i t. p.

Z Włocławka.

J. E. ka. biskup Zdzitowiecki stanął na czele głównego Komitetu obchodu Kościuszkowskiego. Główny Komitet składać się będzie z komitetu biskupiego, przedstawicieli Rady miejskiej i przedstawicieli wszystkich istniejących w mieście stowarzyszeń, związków i instytucji. Ustawiono utworzyć 6 sekcji: odczytową, pogadankową, dramatyczną, dekoracyjną, finansową i prowincjonalną.

Humor i Satyra.**Jak na wojnie.**

Na wojnie, jak na wojnie. Jeżeli chcesz kupić mięsa, idź do owocarai, jeżeli potrzebne ci są owoce—idź do sklepu rzeźniczego.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia **6 września.**

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprehta Bawarskiego.

We Flandrii była działalność bojowa artylerji silną szczególnie między lasem Houthouster a kanałem Ypern—Comines. Po nastaniu zuroku zaczęli anglicy dwa razy między drogą prowadzoną z Ypern na Poelcapelle i Zonnebeke z wielkimi siłami. Obydwa ataki zlamaly się w ogniu w walce z bliska z wielkimi stratami i bez najmniejszego rezultatu.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Po obydwuch stronach drogi Laon—Soissons i we wschodniej części Chemin des Dames była działalność ogniowa czasowo silnie wzmożona. Wieczorem wyparła po ogniu huraganowym piechota francuska na południe zachód od Pargny—Filain, nie doszła jednak w naszym skutecznym odporze aż do naszych przeszkód.

Pod Vauxaillon i przy górze Zimowej było kilka wywiadów własnych skutecznych. Jeńców przyprawdzono. Po silnym ogniu na północy od Reims nastąpił na fort Soulaire atak częściowy francuzów, odparto ich. W Szampanji była działalność bojowa w niektórych odcinkach czyniona. Pod Verdun trwa silna walka artylerji, a szczególnie na brzegu wschodnim Mozy, dotąd żadna działalność piechoty. W nocy z 4 na 5 września zaczęli nasi lotnicy Londyn, Seotland, Ramsgate, zauważono skutek ognia bomb-zrzuconych. Jeden z naszych samolotów nie powrócił. Na lądzie stałym zestrzelono wczoraj 14 nieprzyjacielskich lotników i balon na wzięci. Porucznik Voo osiągnął swe 40 i 41 zwycięstwo w powietrzu.

Front wschodni:

Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Od frontu ósmej armji przeprowadzają rosjanie swój odwrót na północ i wschód w pośpiechu.

Nad Dźwiną opuścił nieprzyjaciel swe silne stanowiska aż do Friedrichstad. Tutaj wynosi przy naszym szybkim marszu naprzód dotąd tylko niedokładnie stwierdził się dająca liczbą jeńców i łupu: 120 oficerów i 7500 żołnierzy 180 dział, 200 karabinów maszynowych, kilka opancerzonych samochodów i bardzo liczne przybory wojenne wszelkiego rodzaju.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Nad zachodnią, Mołdawą czasami ożywna działalność artylerji i potyczki przedpolowe.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

W górach na zachodzie od Loczani rozbił się atak rumuński na Muncelul, z własnego przyprowadzono jeńców.

Front macedoński.

Na zachód od jeziora Prespa były niemieckie, na wschód od jeziora Doiran bułgarskie wywiady skuteczne.

Pierwsz. general-kwatermistrz Ludendorff.

Teatr „ODEON” ul. P. Marij 27.

Program od piątku 7 do poniedziałku 10 Września.

Wspaniały program świętoeczny!

CZERWONA NOC

albo **Przez ogień i wodę do szczęścia.**

Znakomity dramat w 5-ciu wielkich aktach ze **Złotej Serji Nordisk.** W wykonaniu najwybitniejszych artystów **Sceny Królewskiej w Kopenhadze.**

NAD PROGRAM: Kapitan Grogg w balonie

(Ucieszony żart rysunkowo kinematograficzny)

POŁÓW FOK (Zdjęcie znatury)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloizego Salzberga.**

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Zmiana kuponów

Miejska. Deputacja Żywnościowa, podaje do wiadomości, że kupony karty żywnościowej Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i kupon kartoflany G—D, ser. XVI-ej na 1/4 funt. kaszy ważne są tylko do **Poniedziałku dn. 10. września, włącznie.** Posiadacze więc powyższych kuponów winni nabyć w Sklepie, ach detalicznych przypadające ilości artykułów żywnościowych do wskazanego terminu.

Od wtorku dn. 11. września r. b. obowiązywać będą następujące kapony karty żywnościowej ser. B.

- № 12 na 2 $\frac{1}{2}$ soli za 24 f.
- „ 13 „ 4 lut. sody „ 5 „
- „ 14 „ 1/2 f. proszku mydlanego „ 32 „
- „ 15 „ 1/2 f. kaszy tatarskiej „ 90 „
- „ 16 „ 1/2 f. kaszy jaglanej „ 1 mk.
- „ 17 „ 1/4 f. mydła twardego „ 1.40
- „ 18 „ 1/4 f. mydła szarego „ 1.10
- „ 19 „ 2 pudełka zapalek „ 20 f.

Miejska.
DEPUTACJA ŻYWNOCIOWA
w Częstochowie.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marij Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6

Ofiary:

Na biednych do uzn. red. Bezimiennie Mk. 7. 50 kwit 305.

W czerwcu wyszedł z domu i dotąd nie wrócił 7-mio letni chłopczyk cieniem blondy. Ktoby wiedział coś o nim proszony jest o zawiadomienie matkę **Frauczkę Nowak** ul. Władysława Nr. 6

W piątek dn. 31 zgubiono woreczek damski zawierający rb. 125 i dwie półmankówki. Uprasza się łaskawego znalazcę o wrócenie za nagrodę ul. **Mikołajewka Kolin.** 779—

Józef Amroszński, zawiadania zoną Apolonję Amroszńską w Sulmierzycach, ze razem z Stanisławem Knapikiem z Bugielkowie gm. Sulmierzycy żyje i są zdrowi. 781—

Świeże mięso koński Mała № 2. 780—

Ukończyłam pełny kurs pisania na maszynie znam dokładnie język niemiecki. Poszukuje posady **Oferty w „Głosu” sub. P.** 782—

Do sprzedania domek piętrowy z ogródkiem, para łózek orzechowych z materacami otomana dywanowa, 2 fotele do biura, umywalka z garniturem i para królików z młodymi (bobry). Wład. ul. **Ciemna 38 w sklepie.** 783—

Zgubiono kwit lombardu Tow. Pożyczk. **Oszoled. Nr. 249** 775—

Sprzedam jowół na gumach w dobrym stanie **Wiad. Kavia 23.** 771—

Dwa pokoje z elektrycznością, razem łub oddzielnie do wynajęcia. Może być z utrzymaniem **Teatralna 1 m. 2** 778—

Kursy dla Ochotników oraz

ZAKŁAD EKONOMICZNY

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie, ul. **Teatralna 9.** dom dr. **Pisarzewskiej.**

Zapisy pań i dzieci codziennie prócz świąt. Kancelaria otwarta od 11—1 w południe od 4—7 popołudniu.

Rozpoczęcie zajęć 1. Września

STANISŁAW RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. **Piękna № 7.**

parter front (obok sądu pokoju I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-jej do 9 i pół rano

i od 2-jej do 5-jej po południu.

Obwieszczenie.

Wskazuje się na to, że podatek repartycyjny, zalegający jeszcze z roku 1916, musi być najpóźniej do dnia 15. września 1917 r. w tutejszej Kasie Powiatowej przy ul. **Teatralnej 16** zapłacony z okazaniem wydanych kart podatkowych, w przeciwnym razie ustanowiony dodatek karny wynoszący 20% nabiera mocy obowiązującej. Zaznacza się wyraźnie, że zażalenia nie powstrzymują zapłaty.

Kto zatem wnieśnie zażalenie przeciw ustanowionemu podatkowi repartycyjnemu w czasie od 30. sierpnia 1917 do 28. września 1917, ten, powińien nasamprzód zapłacić ustanowiony podatek przed dniem 15. września 1917 r. jeżeli chce sobie zaoszczędzić wyżej wymieniony dodatek karny. Obok tego odbywają się załatwienia zażaleń.

Aby uniknąć wnoszenia niepotrzebnych zażaleń względnie takich, które nie mają wlotku powodzenia, wskazuje się jeszcze na to, że jest sprawą stosowną zapytać się wprzód w Oddziale podatkowym Urzędu Powiatowego przy ulicy **Szkolnej Nr. 4** o powód i wysokość opodatkovania.

Ostatecznie zaznaczam, że piśmienne zażalenia które nadejdą po dniu 28. września 1917 r. jakoteż wszystkie ustne zażalenia będą bez wszelkiego postępowania odrzucone.

Naczelnik Powiatu.
podd. **Fischer.**

Do wynajęcia 2 pokoje i kuchnia z wygodami **Jasnogórska 19.** 772—

Potrzebna panna i ucielnica do krawiecoszyny **III Aleja 52 m. 7**

Redaktor - wydawca **F. D. Wilkożewski.**